

Materiale til brug før og efter jeres besøg på Frihedsmuseet

Til modstand?

(Grundskolen 7.-10 klasse)

Frihedsmuseet

Introduktion (til læreren)

Inden I besøger Frihedsmuseet for at deltage i undervisningsforløbet *Til modstand?* giver dette materiale jer mulighed for at forberede jer samt for efterfølgende at arbejde videre med emnet.

Opgaver til forberedelse før besøget på Frihedsmuseet

Det er en fordel, hvis eleverne inden besøget på Frihedsmuseet har kendskab til hovedlinjerne i besættelsen af Danmark, den danske modstand og den tyske bekæmpelse af den. Som forberedelse kan eleverne se udvalgte klip fra DR's program *Historien om Danmark*, og læse et udvalg af webartikler om besættelsen.

Formålet med klippene og artiklerne er at give eleverne et overblik over besættelsen, kendskab til den danske modstandskamp og tysk bekæmpelse af den danske modstandsbevægelse.

Der er udarbejdet arbejdsspørgsmål til filmklippene og artiklerne, som eleverne kan løse enkeltvis eller i grupper.

Historien om Danmark

Fra Historien om Danmark kan eleverne se klip fra afsnit 9, *Det svære demokrati* og afsnit 10, *Velfærd og kold krig*.

Begge afsnit kan ses via [DR's hjemmeside](#)
Det kræver at man har login til DR.

Fra afsnittet *Det svære demokrati* kan eleverne se klippene; Tyskland besætter Danmark og Samarbejds-politikken ophører.
Start afsnittet ved tidsangivelse 46.06 og se til 57.36.
Klippet varer 11 minutter.

Fra afsnittet *Velfærd og kold krig*, kan eleverne se klippene; Rationering, Tyskland indleder klapjagt på danske jøder, Sabotage mod besættelsesmagten, Folkestrejken og Danmarks befrielse.
Start afsnittet ved tidsangivelse 08.08 og se til 17.23.
Klippet varer 9 minutter.

Webbaseret artikler om besættelsen

Eleverne kan læse webartiklerne
[De store modstandsorganisationer - et lynkursus](#),
[Sabotage 1940-45](#),
[Illegale blade, 1940-45](#),
og [Peter-gruppen-tysk terror i Danmark 1944-45](#).

Frihedsmuseet

Undervisningen på Frihedsmuseet

I forløbet arbejder eleverne med dilemmaer centreret omkring de historiske personer, som de møder i udstillingen. Vi starter med en introduktion til besættelsen, og derefter fokuserer vi på nogle af personerne og temaerne i udstillingen. Med udgangspunkt i dette arbejder eleverne i grupper med forskellige dilemmaer centreret omkring modstand, samarbejde og konsekvenserne deraf.

Afslutningsvis fremlægger og diskuterer eleverne dilemmaerne, og der perspektiveres til nutidens debat af besættelsen.

Vi anbefaler, at klassen er inddelt i fem grupper hjemmefra, så I selv kan tage højde for classesammensætning og gruppedynamik. Hvis klassen ikke er inddelt, gør vores underviser det.

Læringsmål

- Eleven kan ved brug af udstillingens genstande, film og tekster researche og formidle indsamlet viden om Danmarks besættelse.
- Eleven kan diskutere konsekvenserne af de valg, der blev taget under besættelsen.
- Eleven kan diskutere, hvorfor opfattelsen af besættelsen har ændret sig over tid.

Opgaver til efter besøget på Frihedsmuseet

Som efteropgave kan eleverne selv arbejde videre med besættelsen ved enten at udarbejde et skriftligt eller mundtligt oplæg.

Til det kan de bruge vores [hjemmeside](#), hvor der er link til vores Samlinger som indeholde fotografier og genstande fra besættelsen, samt Historisk Atlas, som giver mulighed for at slå op på gadeplan, hvor der blev begået industrisabotage og nedkastet våben til modstandsbevægelsen. Eller man kan slå op i vores databaser over modstandsfolk, sømænd i allieret tjeneste og internerede i Frøslevlejren.

Opgaver til forberedelse før besøget på Frihedsmuseet

Eleveopgave 1:

Introduktion til Danmarks besættelse

Se klip fra *Historien om Danmark* og besvar arbejdsspørgsmålene.

I skal logge ind på DR, for at se klippene.

Link til klippene fra *Historien om Danmark* afsnit 9, [Det svære demokrati](#). Start afsnittet ved tidsangivelse 46.06 og se til 57.36. Klippet varer 11 minutter.

Link til klippene fra *Historien om Danmark* afsnit 10, [Velfærd og kold krig](#). Start afsnittet ved tidsangivelse 08.08-17.23. Klippet varer 9 minutter.

Arbejdsspørgsmål til *Historien om Danmark*

1. Hvad er det for et tilbud, som Tyskland giver den danske regering om morgenen den 9. april 1940?
2. Hvilken betingelse skal Danmark opfylde, hvis de accepterer det tyske tilbud?
3. Hvordan bliver forholdet mellem Danmark og Tyskland fra den 9. april 1940 og frem til august 1943?
4. Hvilke nye krav stiller tyskerne i august 1943 til den danske regering i forbindelse med Augustoprøret?
5. Hvilken konsekvenser får det, at den danske regering afviser tyskernes krav i 1943?
6. Hvorfor stiger modstanden mod tyskerne i Danmark efter 1943?
7. Hvilken type af modstand nævnes i klippene?

Elevopgave 2:

Den danske modstandsbevægelse og tysk modterror

Læs nedenstående artikler og besvar spørgsmålene.

[De store modstandsorganisationer - et lynkursus](#)

[Sabotage 1940-45](#)

[Illegale blade, 1940-45](#)

[Peter-gruppen-tysk terror i Danmark 1944-45](#)

Arbejdsspørgsmål til artiklerne

De store modstandsorganisationer - et lynkursus

1. Hvilke 5 store modstandsorganisationer nævnes i artiklen?
2. Nævn 3 typer af modstand mod besættelsesmagten, som de fem store modstandsorganisationer var kendt for?

Sabotage, 1940-1945

1. Hvordan defineres sabotage i artiklen?
2. Hvad ønskede man at opnå med sabotagen?

Illegale blade

1. Hvorfor var der behov for illegale blade under besættelsen?
2. Hvilken slags artikler kunne man læse i de illegale blade før og efter 1943?
3. Hvorfor var der forskel på indholdet i de illegale blade før og efter 1943?

Peter-gruppen - tysk terror i Danmark 1944-45

1. Hvad er Schalburgtage, og hvad er formålet med det?
2. Hvem var Petergruppen?
3. Hvilke aktioner var Petergruppen ansvarlig for?

Opgave til efter besøget på Frihedsmuseet

Elevopgave:

Arbejd selv videre med besættelsen

Lav en skriftlig eller mundtlig præsentation.
I kan bruge [Frihedsmuseets hjemmeside](#) til research.
Her finder I viden om besættelsen, fotografier og
genstande fra besættelsen, oversigt over sabotageak-
tioner, våbennedkastning til modstandsbevægelsen,
modstandsfolk i Danmark, danske sømænd i allieret
tjeneste og internerede i Frøslevlejren.